

Plan Jeugdhulp

Webinar mei 2026

Opgroeien

Fijn dat je erbij bent!

Wat kan je vandaag verwachten?

- Wie is wie
- Waarover gaat deze webinar
- Versterking en investering in Jeugdhulp
- Waar staan we nu en waar gaan we naartoe

Opgroeien

Plan jeugdhulp

1 We werken in een context met vele uitdagingen

Dat maakt het niet steeds evident om onze ambitie in de sociale sector te realiseren.

Lange wachtlijsten

Hoge instroom

Voorzieningen onder druk

Complexere casuïstiek

Hoge werkdruk en uitval

Tekort aan menskracht en middelen

Hoge verwachtingen en maatschappelijke druk

Onze ambitie blijft:

Kinderen, jongeren en hun gezinnen terug op weg zetten.

Veiligheid creëren. Draagkracht versterken.

Plan jeugdhulp

2

Plan Jeugdhulp – uitdagingen kleiner maken – vraagt ook verandering.

Het Plan Jeugdhulp helpt ons om samen de uitdagingen stap voor stap kleiner te maken en onze jeugdhulp sterker te maken. Dat vraagt om verandering, duidelijke keuzes en een gezamenlijke beweging.

Samen in beweging

We werken samen aan oplossingen die het verschil maken.

Duidelijke richting

We maken heldere keuzes en houden de focus op wat écht telt.

Vertrouwen in elkaar

We bouwen verder op ieders kracht en expertise.

Groeien en versterken

We investeren in wat werkt, met oog voor vandaag én morgen.

Want alleen samen, met duidelijke keuzes en een gedeelde focus, kunnen we het verschil maken voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Plan jeugdhulp

3 Met dit webinar duiden we de richting

Samen bouwen we stap voor stap verder aan onze gedeelde ambities.

De uitdagingen van vandaag worden niet meteen opgelost morgen, maar we maken ze **wél kleiner**.

We geven perspectief en houden samen onze ambitie voor ogen.

4

Samen onze gedeelde ambities realiseren voor kinderen, jongeren en gezinnen.

3

Stap voor stap vooruitgang boeken en bijsturen waar nodig.

2

Weten welke stappen er gezet worden.

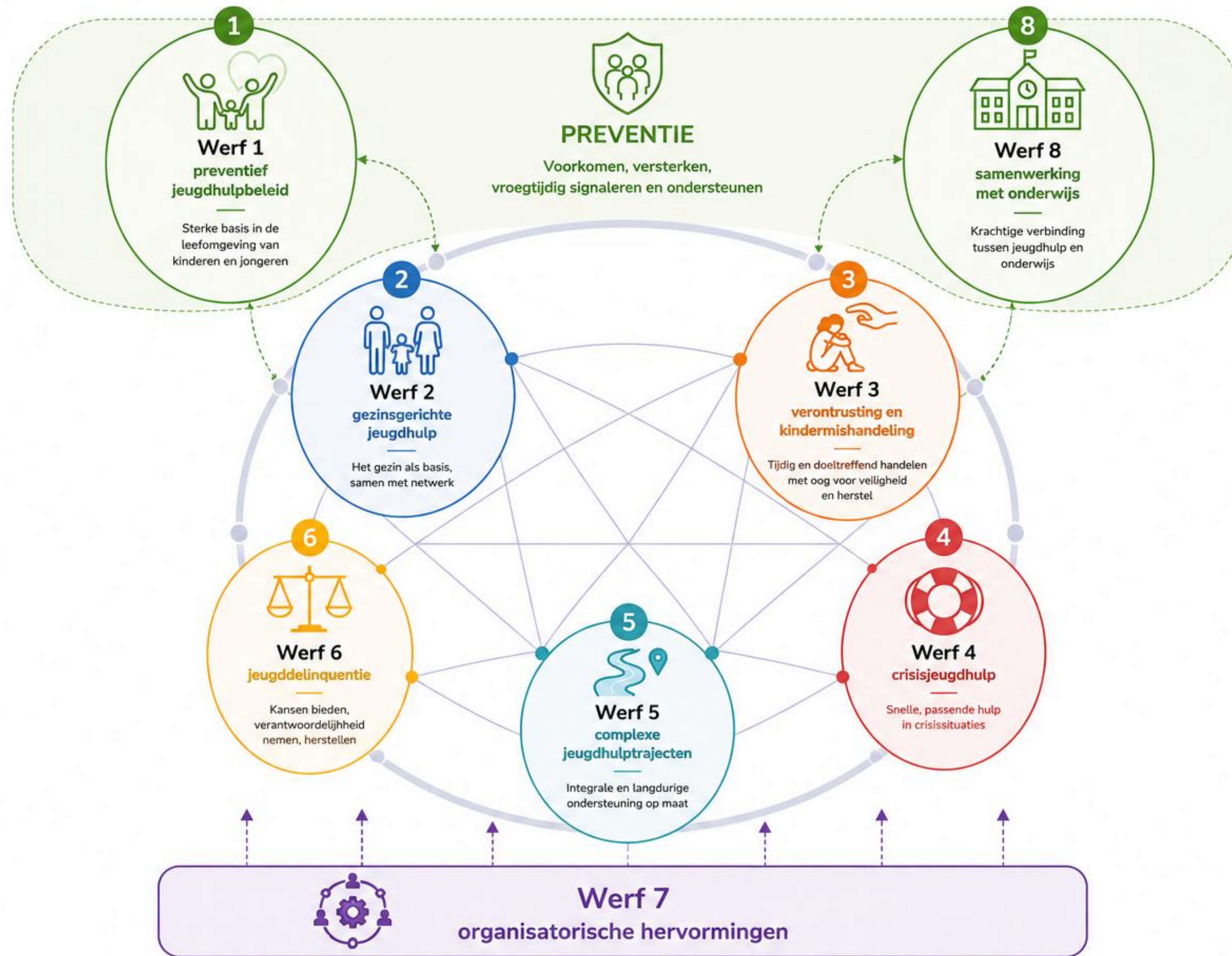
1

Weten wat de richting is.

We herhalen dit webinar op regelmatige momenten, zodat jullie steeds op de hoogte zijn van:

- ✓ Wat de richting is
- ✓ Welke stappen er gezet worden
- ✓ En hoe we stap voor stap richting onze ambities komen

Samen voor kinderen en jongeren: geïntegreerd, nabij, rechtvaardig en toekomstgericht.

Elk kind, elke jongere, elk gezin telt.

Opgroeien

Werf 4
Crisis

Crisis

Waarom

Crisisnetwerk is opgericht om in crisis situaties snel en nabij hulp te kunnen inzetten om verdere escalatie te voorkomen

- **Vandaag lukt dit onvoldoende:** te vaak geen respons of pas na vele aanmeldingen
  - Te veel vragen waar langdurige hulp aangewezen is en crisis als vangnet dient
  - Probleem met uitstroom na crisis
- **Crisishulp opnieuw inzetten om via interventie en begeleiding snel in te grijpen om erger te voorkomen**
  - In situaties waar crisishulp een verschil kan maken
  - Te vertrekken vanuit een begeleidingsvraag
  - crisisbed kan onderdeel zijn van de begeleiding
- **Relatie met magistratuur en in situaties van verontrusting verder uit te klaren**

Crisis

Stand van zaken

De **doelstelling van het crisisnetwerk terug helder krijgen**: snel ingrijpen om erger te voorkomen via gespecialiseerde, kortdurende intensieve hulp.

Het **aanbod in het crisisnetwerk** dat projectmatig liep evalueren en structureel verankeren.

Het **intersectorale karakter van het crisisnetwerk** bestendigen en aanknoping maken met initiatieven rond crisis in andere sectoren (handicap, geestelijke gezondheid, etc.)

De **plek van crisishulp** in het continuüm van vrijwillige tot gedwongen hulp verduidelijken en de rol van elke actor daarin. Crisishulp moet inzetbaar zijn op het gehele continuüm.

Crisis

Verbanden met andere werven

Timing moet nog bepaald worden en afgestemd worden met andere werven.

Crisis is vandaag overbevraagd omwille van andere noden, die geen antwoord krijgen.

Plan jeugdhulp wil coherent antwoord bieden op verschillende gesignaleerde noden.

In het bijzonder nood aan afstemming rond

- Vragen naar **snel ingrijpen bij onveiligheid** (uithuisplaatsing bij netwerk, voorziening, etc.)
- Vragen naar **vervolghulp** na crisishulp (zowel rechtstreeks toegankelijk en niet rechtstreeks toegankelijk)
- **Erkennen en financieren** van voorzieningen erkend door Opgroeien voor crisis

Werf 3 - Verontrusting
**Evolutie naar
1 gemandateerde voorziening**

Een duidelijk aanspreekpunt, een gezamenlijke ambitie

Maximale bescherming
voor kinderen en jongeren

Sterker samenwerken in verontrustende
situaties

Participatief traject VK & OCJ

Begripsafbakening en finaliteit

- Komen tot een gezamenlijke afbakening van de centrale begrippen
- Verduidelijken betekenis van deze begrippen bij positionering van één gemandateerde voorziening

Positionering binnen het continuüm

- Scherpstellen aanpak van kindermishandeling in continuüm verontrusting en onveiligheid
- Verkennen rol en expertise OCJ en VK

Concretisering van trajecten en samenwerking

- Trajectflows via casustypes concretiseren
- Contouren en randvoorwaarden met oog voor rechtswaarborgen, continuïteit, snelheid, transparantie en vereenvoudiging
- Wederzijdse verwachtingen expliciteren

Waarom

Wanneer het ernstig is, moet snel duidelijk zijn wie wat doet:

- kinderen en jongeren hebben recht op tijdige bescherming
- gezinnen en professionals hebben nood aan heldere rollen
- we willen minder versnippering en meer samenhang
- vrijwillige hulp blijft belangrijk, maar als dat niet volstaat, moet snel kunnen worden geschakeld

Geen technische hervorming, maar een keuze voor meer duidelijkheid, samenhang en bescherming

Uitgangspunten

Wat blijft de basis?

- bescherming van kinderen en jongeren is een **gedeelde verantwoordelijkheid**
- **vrijwillige hulp** is en blijft het eerste vertrekpunt
- we handelen zorgvuldig en proportioneel
- veiligheid gaat breder dan acute onveiligheid alleen: ook ontwikkelingskansen tellen mee
- samenwerking blijft essentieel

Mandaat en expertise versterken elkaar

Wat zal er veranderen

Meer duidelijkheid in rollen

- het OCJ wordt het duidelijke aanspreekpunt wanneer maatschappelijk noodzakelijke hulp nodig is
- de VK's behouden en versterken hun specifieke rol in advies, begeleiding en ondersteuning bij (een vermoeden van) kindermishandeling binnen een vrijwillig kader
- kindermishandeling krijgt een expliciete plaats als ernstige vorm van verontrusting
- OCJ en VK kunnen complementair samenwerken binnen één traject

Geen of-of, maar en-en: één duidelijk mandaat én geborgde expertise.

Wat moet dit opleveren?

- meer duidelijkheid voor kinderen, jongeren en gezinnen
- meer houvast voor professionals
- minder breuken in trajecten
- sterkere samenwerking tussen partners
- snellere en beter afgestemde bescherming waar nodig

Een aanpak die kinderen en jongeren beter beschermt en gezinnen meer continuïteit biedt

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Werf 5

Complexe jeugdhulptrajecten

Opgroeien

Complexe jeugdhulptrajecten – 5 acties

1

Hulpprogramma
geblokkeerde
ontwikkelings-
trajecten

2

Heroriëntering
time-out

3

Outreach GGZ

4

High Care
High Risk

5

Veilige (gesloten)
opvang voor VOS-
jongeren

Hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten

- Als tijdelijke schakel in trajecten die (dreigen) vast te lopen
- Diagnostiek als fundament, niet als filter
- Trajectdenken in de praktijk
- Jongere & context in regie
- Ondersteund vanuit netwerk & partnerschappen

Outreach GGZ, time-out, High Care High Risk, veilige opvang VOS, Veilig Verblijf, GES+

Heroriëntering time-out

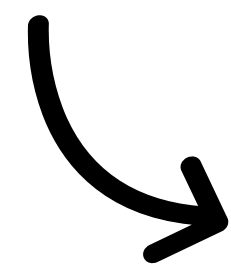

- Vanaf 1/1/2027 geen time-outs meer in gemeenschapsinstellingen
- 3 actielijnen binnen jeugdhulp

Voorkomen
van
time-outs

Toeleiding & versterken
naar
open/alternatieve time-outs

Time-outunits

Werf 2

Gezinsgerichte jeugdhulp

Heroriëntering time-out: units

- Oproepbrief
- Ombouw van 4 bestaande leefgroepen naar 4 herstelgerichte time-outleefgroepen (max. 6 jongeren)
  - 2 voor jongens
  - 2 voor meisjes
- Beveiliging
  - Relationeel
  - Procedureel
  - Infrastructureel

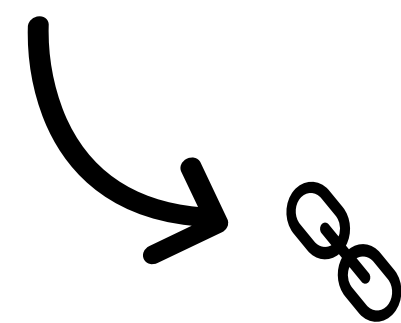

Time-outunits

Outreach GGZ

- Ondersteuning door outreachteam GGZ aan residentiële jeugdhulp
- Voor jongeren met (mogelijke) GGZ-problematiek
- Van lichte vragen tot ernstige problematieken
- Continuïteit van hulpverlening & trajectdenken

Hulpprogramma geblokkeerde
ontwikkelingstrajecten, Veilig Verblijf, GES+, GI, High
Care High Risk

High Care High Risk

Voor jongeren met hoge nood aan GGZ en hoge nood aan beveiliging

Werkgroep
met AJH en Opgroeien:
doelgroep, toeleiding,
inhoudelijk aanbod

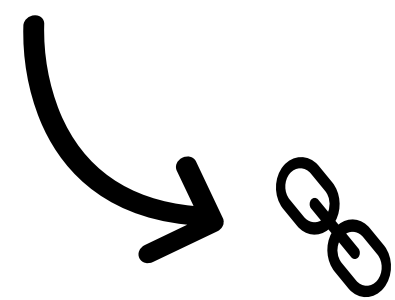
Werkgroep
met Departement Zorg

September 2026:
opstart GI (8+1)
Q3 2028:
overname aanbod door
jeugdhulp

Veilige (gesloten) opvang voor VOS

- Voor VOS-jongeren met ernstige psychische/gedragsproblemen
- Structurele versterking van (gesloten) VOS-aanbod buiten gemeenschapsinstellingen
- Zomer 2026: onderzoeken & bepalen visie

Werf 2
Gezinsgerichte jeugdhulp

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Opgroeien

Werf 7 Capaciteitsbeheersysteem

Capaciteitsbeheersysteem

Waarom?

- Ambitie plan jeugdhulp = de **rationalisering en vereenvoudiging van de toeleiding** om een vlotte en rechtvaardige toegang tot hulpverlening te garanderen.
- Het capaciteitsbeheersysteem is een instrument dat de **toeleiding ondersteunt** en werkbaarder en efficiënter maakt.
- Opvolging van de **reële inzet van aanbod** zodat er korter op de bal kan gespeeld worden in het ondersteunen en opvolgen van voorzieningen.
- Om **beleidsrapportage** te ontwikkelen op de noden van voorzieningen en richting te geven aan nieuw beleid om performantie te verhogen.

Capaciteitsbeheersysteem

Uitgangspunten

- Eenvoud en focus
- Kwantitatief én kwalitatief
- Dialoog faciliteren
- Bestaande systemen benutten
- Centrale toewijzing door de overheid in functie van gericht zoeken naar aanbod
- Collectieve verantwoordelijkheid met inbegrip van individuele verantwoordelijkheid stimuleren

Capaciteitsbeheersysteem

Stand van zaken en timing

Release CBS in databank jeugdhulp in januari 2026

- Ondertussen realtime foto van bezetting en capaciteit uit BinC
- Mogelijkheid om tijdelijke niet beschikbaarheid omwille van personeelstekort, etc. aan te geven

Ingebruikname in februari 2026 voor beleid en zoektocht naar open plaatsen

- Gerichte bevraging van de voorziening rond beschikbare plaatsen door JZB (ACT)
- Gebruik van beschikbare kortdurende en langdurige plaatsen door JZB (ACT) voor urgente situaties
- Registratie door JZB (ACT) omtrent resultaten van het gebruik
- Eerste rapportage op basis van ingevulde niet beschikbaarheid voor beleid

Centrale regie vanuit de overheid bij toewijzing

In functie van een duurzaam, zo rechtvaardig mogelijk, cliëntgericht en doeltreffend toegangssysteem voor een jeugdhulp op maat

Dialogoog en partnerschap

Inhoudelijke matching

Proactief en transparant

Vanuit ondersteuningsnoden kind/jongere/context

Capaciteitsbeheersysteem

Koppeling aan transitie jeugdzorg en -bescherming

- Overheidsmandaat: erover waken dat kinderen en jongeren - die zich in onveiligheid bevinden of waar het recht op gepaste hulp in het gedrang komt - **de nodige hulp krijgen**.
- **Steeds afgestemd** op de aard van de hulp, de mate van maatschappelijke noodzaak en de risico's voor het kind of de jongere.
- De toegang tot jeugdhulp is een **kritieke hefboom voor een zo rechtvaardig mogelijke toewijzing** in een context van schaarste.
- Het overheidsmandaat bestaat uit **verschillende gradaties** die gefaseerd worden opgebouwd of afgeschakeld op basis van de noden binnen de casus:
  - **Actief partnerschap en overleg**
  - **Duiding** van noodzakelijke actie en engagement
  - **Zorggarantie** afdwingen indien nodig
- Dit mandaat heeft betrekking op toeleiding tot hulp en doet geen afbreuk aan de inhoudelijke regie van het traject samen met kind, jongere en gezin.

Capaciteitsbeheersysteem

Centrale regie vanuit de overheid (jeugdzorg en –bescherming) bij toeleiding vanaf september 2026

- Voorzieningen kunnen niet langer zelfstandig kinderen en jongeren kiezen om een opstart verblijf te realiseren
- De overheid leidt toe naar concreet beschikbare capaciteit
- Steeds in dialoog met voorzieningen en met aandacht voor het traject van de jongere
- Toeleiding gebeurt steeds in samenhang met prioritering en urgentiebepaling om capaciteit zo rechtvaardig mogelijk in te zetten bij vrijkomende plaatsen
- Deze werkwijze geldt voor intensieve vormen van jeugdhulp die verblijf aanbieden

Centraal wachtbeheer vanaf 2027

- Aanpassingen aan het wachtbeheer in INSISTO om beter aan te sluiten bij de nieuwe processen

**Benieuwd naar je feedback
&
Dank je wel om hier te zijn**

Opgroeien

Opgroeien